



אמור (457)

מאומה. גם אם הוא רואה את עצמו ככהן בעל מום, שאינו יכול להקריב את קרבנותיו כיתר אחיו הכהנים, ידע לו שזה הוא הטוב האמיתי שלו, ומה שהוא, האדם, חושב ל"טוב", אינו טוב אלא רע מוחלט. הכל בידי שמים. הגם שהידיעה הזו חדורה היטב בתודעתנו, בדרך כלל רחוק האדם מרחק רב מהרגשה אמיתית בענין זה, וכשהוא בא לידי ניסיון, קשה לו לחוש שאכן הכל בידי שמים.

רב זילברשטיין בספרו "ברכי נפשי"

צדיק אוכל לשובע את לחמו

ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים פי לחמו הוא (כ.ז.)

כתב ה"ילקוט הגרשוני", שבפסוק זה יש רמז למה שכתוב ברבים מן הספרים הקדושים, שמטרת בואה של הנשמה הקדושה והרוחנית לעולם הזה הגשמי והחומרי, היא כדי שתוכל לאכול בעולם הבא הנצחי מפרי ידיה, דהיינו קיום המצוות והכנעת היצר הרע. שאם לא כן, היה על הנשמה להנות מלחם חסד, "נהמא דכיסופא". כי הנה, על הפסוק (קהלת א. ה) "וזרח השמש ובא השמש", מובא בגמרא (יומא לח:): אמר רבי יוחנן, אין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו. היוצא מן הדברים, שהמילים "ובא השמש" מלמדות על פטירתו של צדיק ושקיעת שמשו בעולם הזה. ולפי זה, המקרא שלפנינו מתפרש יפה: "ובא השמש", כשנפטר הצדיק מן העולם "וטרה", שיצא בטהרה והחזיר את נשמתו ליוצר בשלמותה, כפי שנתנה לו, אזי "יאכל מן הקדשים", שיקבל את שכרו כפי עמלו בעולם הזה, "כי לחמו הוא", ואין זה לחם חסד אלא שכר המגיעו בעד המצוות שעשה ובעד התגברותו על הסתת היצר והעמידה בנסינות הקשים.

ספר "ומתוק האור"

ולא תחלו את שם קדשי ונקדשתי וכו' (כב, לב)
כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי, אחד שוגג אחד מזיד בחילול ה' (אבות ד, ד). לכאורה יפלא מאד, מדוע יהיו שוים השוגג והמזיד בחילול השם? יש לומר: כל המחלל שם שמים בסתר, אם ייענש על כך הרי יגרום חילול ה', שהרי עשה מעשיו בסתר, וכאשר יראו בסבלו יאמרו כי חלילה נענש על לא עוול בכפו. לכן השי"ת מזמין לו שיעשה חטא בגלוי, ואז יתגלה לעין כל כי "משפטי ה' אמת". נמצא כי החטא השני שנכשל בו הוא 'מוכרח' לעשותו, וכדי שלא יגרם חילול ה' נשלל ממנו כח הבחירה. על זאת אמר התנא: כל המחלל שם שמים בסתר, נפרעין ממנו בגלוי, דהיינו שנפרעים ממנו על ידי שגורמים לו לחטוא פעם נוספת בגלוי. והמשיך התנא ואמר: אחד שוגג ואחד מוזיד,

ויאמר ה' אל משה אמר אל הפהנים (כא. א)

פרשת אמור פותחת במילה אחת שמגדירה גם את האופי של כל הפרשה: "אמר", לומר, לדבר. חז"ל שמים לב שדווקא לכהנים, האנשים הקדושים ביותר בעם ישראל, התורה מדגישה את כוח הדיבור והזהירות שבו. מכאן לומדים יסוד גדול: ככל שאדם יותר קרוב לקדושה, כך גם הדיבור שלו חייב להיות מדויק, עדין ואחראי יותר. קדושת הכהנים, קדושה שמתחילה בפה הפרשה מפרטת את דיני הכהנים: איסורי טומאה, נישואין מיוחדים ועוד. אבל הפתיחה "אמר אל הפהנים" רומזת שהיסוד הוא לא רק מעשים חיצוניים, אלא גם איך מדברים אליהם ואיך הם מדברים. הכהן הוא שליח של העם, ולכן עליו להיות נקי גם במידות וגם בלשון.

המלקט

אמר אל הפהנים בני אהרן ואמרף (כא, א)

יש גמרא נוראה במסכת שבועות (ט. ו) ובחולין (ס. ה) האומרת: אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי, שמיעטתי את הירח, והיינו דאמר ר"ש בן לקיש, מה נשתנה שעיר של ראש חודש שנאמר בו לה? אמר הקב"ה, שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח. יש לפרש שהחטא התבטא בכך שלא היה צריך למעט את הירח, אלא להגדיל את השמש, ומכאן יש ללמוד שכאשר יש שני ילדים טובים בבית, ורוצים לדבר בשיבחו של האחד, אסור למעט את השני, אלא להגדיל ולהאדיר את שמו של המשובח. אבל במציאות מי שאשם בכך הם בני ישראל, שכן אם היו מתנהגים כראוי, היה הקב"ה מגדיל את החמה לצדיקים, והיינו זוכים לאור שבעת ימים הגנוז, ורק משום שאין זכאים, התמעט הירח. רב זילברשטיין בספרו עלינו לשבח בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל

רק הקב"ה יודע מה טוב לאדם מצד שורש נשמתו

פי כל איש אשר בו מום לא יקרב (כא. יח)

התורה מפרשת טעם לדבר, אומר ה"מענינה של תורה", שלפיכך לא יקרב בעל מום אל העבודה, משום שגלוי וידוע לפני השם יתברך, אשר הוא א-ל דעות, איזו נשמה אינה ראויה להקריב קרבנות, והוא עושה איפוא את האדם לבעל מום, למען לא יוכל ליקרב אל העבודה. זה הוא אפוא פירוש הכתוב "פי כל איש אשר בו מום", כשאתה רואה אדם שיש בו מום, יהא ידוע לך כי "לא יקרב", שבעצם הוא איננו ראוי מצד נשמתו להקריב קרבנות. כאן אנחנו חוזרים אל הכלל הידוע לנו מזה כבר, שרק הקב"ה יודע מה טוב לאדם מצד שורש נשמתו, ועל פי זה הכין לו את כל צרכיו בעולם הזה, והאדם צריך לבטוח בהשי"ת ולדעת שלא חסר לו

היינו החטא השני, בין אם יעשהו בשוגג ובין אם יעשהו במזיד, מכל מקום 'מוכרח' לחטוא פעם שנייה בגלוי.
רב רובין בספרו "שנים מקרא"

וְהִבְאֵתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קִצְיֹרְכֶם אֶל הַפֶּהַן (כג. י)

כידוע, מנחת העומר ומנחת סוטה הן המנחות היחידות שבאות משעורים ולא מחיטים. והנה לגבי מנחת סוטה, הטעם לכך מבואר בחז"ל (סוטה יד, א, ומובא ברש"י במדבר ה, טו), היא עשתה מעשה בהמה לפיכך מאכלה מאכל בהמה, אך לגבי מנחת העומר לא מבואר הטעם בחז"ל, מדוע באה משעורים ומדוע היא שונה משאר המנחות? כך יש לפרש: כידוע, ארבעים ותשעה ימי הספירה, המתחילים עם הבאת העומר, הם ימי ציפיה למתן תורה בחג השבועות. לפני מתן תורה, אנו נחשבים כבהמה בהשוואה לדרגתנו לאחר מתן תורה, כי התורה היא שמאפשרת לאדם להגשים את ייעודו המלא כאדם, ולכן, קודם קבלתה הרי הוא כ"בהמה", מבחינה זו שהוא אינו מגשים את ייעודו ומהותו כאדם. כדי לרמוז על כך, ציוותה התורה שהקרבן המובא בתחילת הספירה יהיה משעורים, שהם מאכל בהמה, והקרבן המובא בסוף הספירה, בשבועות, יהיה מחיטים, שהם מאכל אדם, שהרי שתי הלחם, המובאים בשבועות, באים מחיטים. **הערוך השולחן (סי תפ"ט)**

וּקְרָאתֶם בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם... וּבְקִצְרֹכֶם אֶת קִצְיֹרְ אֲרָצְכֶם לֹא תִכְלֶה (כג. כא, כב)
עליכם לחוג את חג השבועות, חג קבלת התורה, לא רק על החוקים אשר אילולא התורה לא היו ידועים לכם כל-עיקר, אלא גם על המצוות השכליות, כגון צדקה לעניים ורחמים על אומללים, גם כן יש להודות ולהלל להשם יתברך, שציווה זאת בתורתו הקדושה. כי הנסיון כבר הוכיח, שבלי אמונה באלוהים עשוי האדם להפוך לחית יער, ללא זיק של רחמים, אשר בגלל אנוכיותו האישית או הלאומית יעשה את המעשים הנתעבים והשפלים ביותר. רק משום שאני ד' אלהיכם" תשמרו גם את המצוות שהן לעני ולגר... לפיכך עליכם לקרוא לחג השבועות מקראי קודש אפילו לגבי מצוות של ובקוצרכם... שכן אילולא קבלת התורה לא הייתם שומרים אותן. **משך חכמה**

פְּאֶשֶׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם כִּי יִתֵּן בּוֹ (כד. כ)

על דרך הרמז מפרש החפץ חיים פסוק זה כך: מי שרגיל לתת מומים באחרים ולדבר עליהם רע, גם אותו יגנו ויתנו בו מום. ובלשון החפץ חיים: עוד יש מעלה גדולה וקדושה המסתעפת משמירת הלשון, והיא מידת השלום, כידוע שעל ידי שמירת הלשון מסיר מעל עצמו קנאת אנשים, וכל אחד יאהבנו וימסור לו סודותיו ולא ידברו עליו לעולם, והוא מידה במידה, כמו שראיתי כתוב בשם האריז"ל.

החפץ חיים (שמירת הלשון, שער הזכירה, פרק יא, בהערה)

הלכה: דיני קידוש על היין

אחר תפלת ערבית ימהר לילך לביתו לקדש, שמצוה להקדים לקדש את היום, וכל הזריז הרי זה משובח. ולכן לא יתעכב בשיחה עם המתפללים, אלא יזדרז לביתו כדי לקדש. ויש נוהגים לברך את הבנים קודם הקידוש, ויש הנוהגים כן אחר הקידוש. ונכון לנשק את ידי אביו ואמו אחר הקידוש. מצות הקידוש בליל שבת צריכה להיות קודם נטילת ידים לסעודה. והנוהגים ליטול ידיהם תחלה קודם הקידוש, עליהם לשנות מנהגם ולקדש קודם הנטילה לסעודה. מצות עשה מן התורה לקדש את יום השבת בכניסתו בדברים, שנאמר, זכור את יום השבת לקדשו, כלומר, זכרהו זכירת שבת וקידוש. ומדברי סופרים צריך שתהיה זכירה זו על כוס של יין.

ספר ילקוט יוסף הלכות שבת

פתגם: גם החושך הוא זמני. פתגם חסידי

תקירה: שליחות

המעשה הוא של השליח והמחשבה של המשלח, או שגם המחשבה הוא של השליח. (המידות לחקר ההלכה טז-ע: מחלוקת רמב"ם וטור בנשתטה המשלח)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: תחבולה מחוכמת

מחבר הדפים חומש עם פירוש משלו והביא את חיבורו לפני רב ידוע, כדי לבקש ממנו הסכמה. הציץ הרב בחיבורו וראה שאין בו אלא בורות ופיטפוטי הבל. העמיד פנים של התפעלות ואמר כשח אל עצמו: הא! איזה חכמה! איזו המצאה! איזה רעיון חריף! התמוגג המחבר מרוב נחת ואמר בנעימה ענוותנית: עד כדי כך? אכן, השיב הרב, רעיון מחוכם הוא, שהדפסת את פירושיך יחד עם החומש, כי מעתה אי אפשר להשליכו לאשפה.

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרדס, הרסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמנה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ויקטוריה שושנה בת גייס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עוזיא, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אוזיה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנגי. **זיווג הנגון:** שרה יוסון אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאלי בן רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר ולינתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עוזיא וליאור עמיחי מרדכי בן גייוול לאוני. **לעילי נשמת:** ראובן בן יואל, קלוד שלמה בן זרמן רבקה, ראובן בן חנינה, גייט מסעודה בת גיולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן גיולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן רחל.

